

Medarbejdervalgte i bestyrelsen



...vejen til indflydelse



Udgivet af:**CO-industri**

Vester Søgade 12,²

1790 København V

Telefon: 33 63 80 00

www.co-industri.dk

E-mail: co@co-industri.dk

BAT-kartellet

Kampmannsgade 4

1790 København V

Telefon: 33 14 21 40

www.bat-dk.org

E-mail: bat@sid.dk

GIMK-kartellet

Weidekampsgade 8

0900 København C

Telefon: 33 30 43 43

www.gimk.dk

E-mail: gimk@hk.dk

Handelskartellet

C. F. Richsvej 103

2000 Frederiksberg

Telefon: 38 18 20 10

www.handelskartellet.org

E-mail: handelskartellet@net.dialog.dk

Ny version - maj 2003.

Oplag: 3.000

Red.: Peter Rimfort, CO-industri (ansvh.), Kåre Højerup
og Mette Spiegelhauer

Layout: Thomas Olivarius

Foto: Harry Nielsen og Peter Eilertsen

Tryk: Hafnia Tryk A/S

ISBN nr: 87-91080-71-1

CO-meddelelser nr.: 2003/1058

Medarbejdervalgte i bestyrelsen ...vejen til indflydelse

Indhold:

Der er en ledig stol til dig i bestyrelseslokalet	side	4
Du får et bredere udsyn	side	5
I disse virksomheder kan der vælges medarbejderrepræsentanter	side	6
Vi fik sat toget i bevægelse	side	7
Tillidsrepræsentanten som omdrejningspunkt	side	8
Det er os, der har ansvaret	side	9
Sådan foregår valget	side	10
Vejen til indflydelse	side	10
Hjælp, vejledning, kurser og materialer	side	12
Det er rart, at man kan søge hjælp	side	13
Udpluk af de virksomheder, der allerede har medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer	side	14
Kontakt	side	15

Der er en ledig stol til dig i bestyrelseslokalet

I mere end 25 år har det været muligt at vælge medarbejderrepræsentanter til bestyrelserne i danske aktieselskaber, anpartsselskaber og erhvervsdrivende fonde.

Reglerne giver en enestående mulighed for at få indflydelse på de overordnede beslutninger, der ligger til grund for virksomhedens daglige drift. Desværre er der mange virksomheder, hvor de ansatte endnu ikke har gjort brug af muligheden for at opnå medarbejderrepræsentation i bestyrelsen.

Mange tøver ved tanken om at sidde med ved bordet som en del af den øverste ledelse. Det er der imidlertid ingen grund til. I praksis viser det sig nemlig, at de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer bidrager positivt til arbejdet i bestyrelserne. Selskabets ledelse lytter til medarbejdernes erfaring og indsigt i virksomhedens forhold. Medarbejdernes viden bliver dermed en væsentlig faktor, når der skal træffes beslutninger i bestyrelsen.

Der findes mange eksempler på, at medarbejdernes deltagelse i bestyrelsesarbejdet har haft en positiv indflydelse på samarbejdet i hele virksomheden.

Blandt bestyrelsens vigtigste opgaver er at:

- ansætte selskabets direktør(er),
- beslutte større kapitaldispositioner,
- tage stilling, til om selskabets kapitalberedskab er forsvarligt i forhold til selskabets drift, og
- fastlægge selskabets overordnede strategi.

Bestyrelsesarbejdet er ikke noget, man behøver at stå alene med. Mangler I hjælp til valget til bestyrelsen eller til varetagelsen af bestyrelsesarbejdet, står kartellerne altid parat.

Du får et bredere udsyn

”Jeg forstår ikke, at alle ikke bruger muligheden for at vælge medarbejdere ind i bestyrelsen. Det er simpelthen uhyre spændende at sidde med i bestyrelsen. Specielt hvis man, som jeg, interesserer sig for tal og økonomi,” siger Freddy Mogensen, Schouw Packing A/S i Lystrup



”En af mine opgaver i bestyrelsen er naturligvis at varetage virksomhedens interesser ud fra medarbejdernes synsvinkel. Men jeg kan ikke kun være enøjet. Jeg må også se sagerne fra forskellige sider. Jeg tror, der er mange fordele ved både at være tillidsmand og bestyrelsesmedlem, men selv er jeg kun bestyrelsesmedlem. Jeg kan forestille mig, at man kan komme i en ubehagelig situation, hvis man det ene øjeblik diskuterer nedskæringer i bestyrelsen og det næste øjeblik skal være tillidsrepræsentant,” siger Freddy Mogensen.

Freddy Mogensen er ikke træt af sit bestyrelsesarbejde, selv om han har været med i mere end 19 år.

”Vi har en meget professionel bestyrelse, hvor folk kommer med forskellige erfaringer og viden. Det er spændende at være en del af, og man får et bredere udsyn. Samtidig oplever jeg, at jeg kan bidrage positivt med mine erfaringer, så virksomheden får noget ud af det.”

I disse virksomheder kan der vælges medarbejderrepræsentanter

Kun få krav skal være opfyldt for, at der kan vælges medarbejderrepræsentanter til selskabets bestyrelse:

- Virksomheden skal være organiseret som et aktieselskab (A/S), anpartsselskab (ApS) eller en erhvervsdrivende fond.
- Virksomheden skal være registreret som et dansk selskab.
- Virksomheden skal igennem de sidste tre år i gennemsnit have haft mindst 35 ansatte.

Er du ansat i en virksomhed, hvor disse tre ting er opfyldt?

- Så er der på din arbejdsplads mulighed for at få valgt medarbejdere til selskabets bestyrelse. I mange virksomheder udnytter medarbejderne ikke denne mulighed, men du kan selv gøre noget for, at det sker på din arbejdsplads.

Det eneste, der skal gøres, er, at tillidsrepræsentanten skriver til virksomhedens bestyrelse med ønsket om afholdelse af en afstemning om, hvorvidt selskabet skal indføre en ordning med medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Hvis der ikke er en tillidsrepræsentant, kan ønsket om afstemning fremsættes af medarbejderne i samarbejdsudvalget eller af 1/10 af virksomhedens ansatte.

Dit kartel kan hjælpe dig med at skrive brevet til bestyrelsen, hvis du er i tvivl om, hvad der skal stå i det.



Vi fik sat toget i bevægelse

”Efter et oplæg på en konference besluttede vi at forsøge at få repræsentation i selskabets bestyrelse. Mange af os vidste godt, at vi havde muligheden. Det var vel bare sløseri, at vi ikke kom i gang noget før,” siger tillidsmand og bestyrelsesmedlem Leif Endersen.



Leif var i 1998 med til at få etableret en ordning med medarbejdervalgte i selskabet Per Aarsleff A/S. Selskabet har afdelinger spredt rundt i hele Danmark, og Leif var kontaktperson i den tillidsmandsgruppe, der arbejdede med spørgsmålet på tværs af landet.

”Vi gjorde meget ud af at få alle medarbejdergrupper på virksomheden med på ideen. Der blev afholdt informationsmøder. Bl.a. havde vi personer, der var medarbejdervalgte i andre virksomheder ude, og fortælle om deres erfaringer. Det virkede rigtig godt. Enkelte kolleger var godt nok en smule negative, men vi fik sat toget i bevægelse, og da vi endelig afholdt ja/nej afstemningen, så var der 98 %, der stemte ja.”

”Selv om ledelsen ikke var udpræget glad for ideen til at begynde med, synes jeg, at virksomheden har tacklet det 100 % professionelt. Nu forfatter jeg egentlig, at alle er glade for ordningen. De kolleger, som i starten var skeptiske, er blevet positive. Vi kæmper dog stadig med at få synliggjort bestyrelsesarbejdet, men vi har fået ansat en informationsmedarbejder og lavet en medarbejderavis, som forhåbentlig vil hjælpe på problemet.”

Selv betegner Leif Endersen indførelsen af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer på Per Aarsleff A/S som en succeshistorie: ”Ud over en diskussion med firmaet om nogle tidsfrister så har det været nemt at få sat ordningen i gang, og i bestyrelsen er vi lige fra starten blevet respekteret som ligeværdige.”

Tillidsrepræsentanten som omdrejningspunkt

Tillidsrepræsentantens rolle er central. Tillidsrepræsentanten kan tage initiativet til, at der vælges medarbejderrepræsentanter til virksomhedens bestyrelse. Der kan dog vælges medarbejderrepræsentanter, uanset om der på virksomheden er valgt en tillidsmand eller ej.

Det ligger naturligt inden for tillidsrepræsentantens arbejdsområde at motivere og inspirere kollegerne, også inden for andre faggrupper, til at slutte op om, at der skal vælges medarbejderrepræsentanter på virksomheden.

Det er vigtigt at gøre alle ansatte på arbejdspladsen klar over, hvor stor betydning deltagelse i bestyrelsesarbejdet kan have for hele samarbejdet på virksomheden.

Det er tillidsrepræsentantens opgave at være med til at sætte en faglig vinkel på bestyrelsesarbejdet. Det kan enten foregå ved, at tillidsrepræsentanten vælges som medarbejderrepræsentant eller ved, at tillidsrepræsentanten arbejder for at sikre løbende dialog med bestyrelsen og de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.



Det er vigtigt, at medarbejderne forstår perspektivet i, at et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem deltager i bestyrelsesarbejdet på lige fod med de generalforsamlingsvalgte. Det betyder, at et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem har samme rettigheder og pligter som ethvert andet bestyrelsesmedlem.

Det er os, der har ansvaret

Henrik Hansen er tillidsmand og medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem på virksomheden Supergros A/S, som er et datterselskab i Skandinavisk Tobakskompagni-koncernen. I Supergros A/S er der 600-700 medarbejdere, mens der i hele koncernen er mange tusinde ansatte.



”Det er meget spændende at sidde med ved bordet, hvor beslutningerne træffes. Det kan selvfølgelig være svært at sige, hvor meget vi medarbejdere egentlig har at skulle have sagt, men der bliver bestemt lyttet, når vi siger noget,” fortæller Henrik Hansen.

”Nu sidder jeg jo både som repræsentant i datterselskabet og i moderselskabet, og der er stor forskel på de to bestyrelser. Vi medarbejdere fylder nok noget mere i datterselskabet, hvor vi er på hjemmebane. Her kan de andre bestyrelsesmedlemmer også bedre forholde sig til de ting, vi kommer med.”

Efter at have været medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem i mere end 6 år har Henrik Hansen lært, at det gælder om at være godt forberedt, hvis man vil tages alvorligt. ”Selv om der ikke er dumme spørgsmål, kan jeg sagtens mærke, at man skal være godt forberedt til møderne, hvis man ønsker at blive hørt. Selv bruger jeg vel 3-4 timers forberedelse før hvert møde.”

Blandt kollegerne har Henrik Hansen næsten kun mødt en positiv holdning til hans bestyrelsesarbejde. ”Ok, der har da været lidt misundelse over, at jeg modtager honorar, men så snart de hører lidt nærmere om det arbejde, vi bestyrelsesmedlemmer laver, er der ingen problemer. Man skal jo huske på, at det er medlemmerne af bestyrelsen, der har ansvaret, hvis noget går galt,” siger Henrik Hansen og fortsætter: ”Jeg har prøvet at spørge mine kolleger, om de ville have det samme ansvar uden at blive honoreret for det. Så bliver de meget stille.”

Sådan foregår valget

Ønsker I medarbejderrepræsentation i selskabets bestyrelse, skal ønsket fremsættes for bestyrelsen i et brev. Bestyrelsen skal derefter behandle henvendelsen på førstkommende bestyrelsesmøde.

Ønsket om medarbejderrepræsentation kan fremsættes af:

- Et flertal blandt medarbejderne i samarbejdsudvalget,
- Faglige organisationer på virksomheden, som for eksempel klubber og personaleforeninger, der repræsenterer mindst 1/10 af selskabets medarbejdere, eller
- 1/10 af selskabets medarbejdere.

Når ønsket er fremsat og behandlet i bestyrelsen, nedsættes et valgudvalg med mindst 2 medarbejderrepræsentanter og mindst 1 repræsentant for ledelsen. Valgudvalget står for afholdelse af valget.

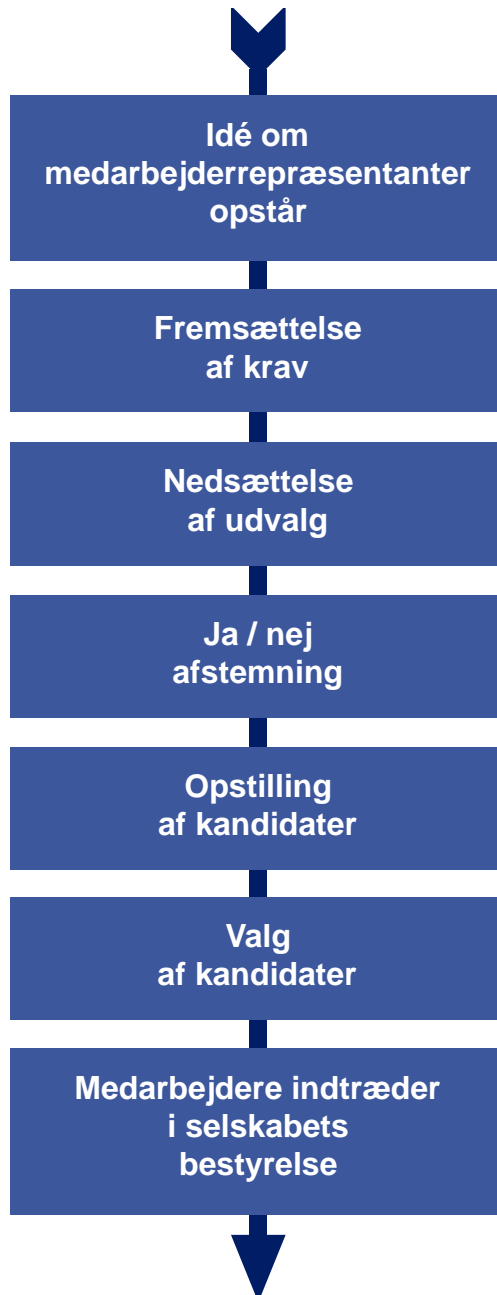
Der gennemføres først en ja/nej-afstemning blandt alle medarbejdere. Når medarbejderne har sagt ja til forslaget, kan selve valget gennemføres.

Der skal opstilles både kandidater og suppleanter og vælges mindst 2 ordinære medarbejderrepræsentanter og suppleanter for disse.

Efter valget indtræder medarbejderne i bestyrelsen, når den første ordinære generalforsamling er afholdt. Medarbejderne fungerer herefter som bestyrelsesmedlemmer på lige fod med de generalforsamlingsvalgte.

Valgperioden for medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er 4 år.

Vejen til indflydelse



Vejen til indflydelse Hjælp, vejledning, kurser og materialer



Det er kartellernes opgave at støtte ved valg af nye medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer og at servicere de allerede eksisterende.

Kartellerne står parat til at hjælpe i enhver sammenhæng med arbejdet som medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Hjælpen kan bl.a. være telefoniske eller skriftlige svar på aktuelle spørgsmål. Det kan også dreje sig om at formidle kontakt til andre professionelle rådgivere som eksempelvis advokater, revisorer og lignende.

Som medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem kan du gennem dit forbund melde dig til en række FIU-kurser, der formidler større indsigt i og viden om bestyrelsesarbejdet.

Det kan tit være nyttigt at trække på andres erfaring i forbindelse med arbejdet omkring medarbejderrepræsentation. Dit kartel kan formidle kontakt til andre medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, så du kan trække på andres erfaringer.

Gennem dit kartel kan du få tilsendt "Håndbog for medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer". Bogen er et godt arbejdsredskab med mange nyttige oplysninger. En gang om året afholder kartellerne en konference for de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, som skal give inspiration til bestyrelsesarbejdet. Desuden udgiver kartellerne nyhedsbrevet A/S Nyt ca. 3 gange om året med henblik på at informere de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Det er rart, at man kan søge hjælp

”Vi har fået en del hjælp til forståelse af diverse regler. Vi føler os mest sikre, hvis vi ved, hvordan love og regler er, frem for at sidde på kanten af skrivebordet og sige: Skal vi ikke bare gøre sådan eller sådan?” Det siger bestyrelsesmedlem og tillidsrepræsentant i Georg Fischer Disa A/S gennem mere end 10 år Annette Sloth Odgaard.



”Nu har jeg været i bestyrelsesarbejdet nogle år, så det svinger lidt, hvornår der er brug for hjælp. Men her det sidste år har der været et par ting, som jeg har været i tvivl om, og så har jeg søgt hjælp både skriftligt og telefonisk.”

”Heldigvis bliver der gjort en del for at hjælpe os medarbejdervalgte, og det er egentlig meget rart at føle, at der er opmærksomhed omkring vores arbejde. I det daglige kan man godt glemme, at man ikke behøver at gå alene med de spørgsmål, man eventuelt måtte have. Derfor tror jeg også, at det er meget godt, at A/S Nyt (nyhedsbrev for medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer - red.) løbende bliver udsendt. Når man ikke er tillidsmand, får man jo ikke informationer 117 andre steder fra.”

Annette Sloth Odgaard fortæller videre, hvordan de på virksomheden er blevet tilbudt at få besøg fra kartellet flere gange, men at det endnu ikke har været nødvendigt. ”Hidtil har vi kunne klare os ved hjælp af telefon og breve, men det kan da være, det bliver nødvendigt i fremtiden.”

Udpluk af de virksomheder, der allerede har medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer

bb electronics a/s, Glasuld A/S, House of Prince A/S, Danyard Aalborg A/S, Elsam A/S, ABB A/S, Siemens A/S, Egetæpper A/S, Cheminova A/S, Rosti A/S, Exhausto A/S, Trioplast Nyborg A/S, Coloplast A/S, L.M. Ericsson A/S, Caravell A/S, Novo Nordisk A/S, Dansk Eternit A/S, Vitral A/S, Cimber Air A/S, Synoptik A/S, DISA Industries A/S, Bodenhoff A/S, Ascom Danmark A/S, Wittenborg A/S, Grundfos A/S, damixa A/S, Tellabs Denmark A/S, MAN B&W Diesel A/S, Foss Electric A/S, Pressalit A/S, Søby Værft A/S, LK A/S, Stenhøj A/S, Nitodan A/S, Wormald A/S, Monberg og Thorsen A/S, LG Montage A/S, Danfoss A/S, NTR Holding A/S, EOS Holding A/S, FLS Aerospace, LEGO System A/S, Hounø A/S, T. Smedegaard A/S, Rynkeby Foods A/S, Codan Gummi A/S, Epoke A/S, Bernhard Krone A/S, Fehr & CO. A/S, Dalum Papir A/S, Struers A/S, Georg Jensen A/S

Kontakt

CO-industri

Vester Søgade 12,²
1790 København V
Telefon: 33 63 80 00
Fax: 33 63 80 99
www.co-industri.dk
E-mail: co@co-industri.dk
Kontaktperson: Jesper Kragh-Stetting

BAT-kartellet

Kampmannsgade 4
1790 København V
Telefon: 33 14 21 40
Fax: 33 97 22 63
www.bat-dk.org
E-mail: bat@sid.dk
Kontaktperson: Camilla Vakgaard

GIMK-kartellet

Weidekampsgade 8
0900 København C
Telefon: 33 30 43 43
Fax: 33 30 44 99
www.gimk.dk
E-mail: gimk@hk.dk
Kontaktperson: Flemming Johannesen

Handelskartellet

C. F. Richsvej 103
2000 Frederiksberg
Telefon: 38 18 20 10
Fax: 38 18 20 19
www.handelskartellet.org
E-mail: handelskartellet@net.dialog.dk
Kontaktperson: Susie Kristensen

CO-industri

Vester Søgade 12,²
1790 København V
Telefon: 33 63 80 00

www.co-industri.dk

E-mail: co@co-industri.dk



BAT-kartellet

Kampmannsgade 4
1790 København V
Telefon: 33 14 21 40

www.bat-dk.org

E-mail: bat@sid.dk



GIMK-kartellet

Weidekampsgade 8
0900 København C
Telefon: 33 30 43 43

www.gimk.dk

E-mail: gimk@hk.dk



Handelskartellet

C. F. Richsvej 103
2000 Frederiksberg
Telefon: 38 18 20 10

www.handelskartellet.org

E-mail: handelskartellet@net.dialog.dk

